

Kritika helyett értelmezés

KÖNYVKRITIKA - LXIII. évfolyam, 30. szám, 2019. július 26.

Szabó Gábor: Történeteink vége. Emlékezés a kortárs magyar irodalomban. Műút Könyvek, Miskolc, 2018, 163 oldal, 2500 Ft

Vannak kritikusok, értelmezők, akik számára a tárgyalt mű csak alkalom, hogy valami rajta túlmutató témáról beszéljenek: az irodalom új trendjeiről, társadalmi problémákról, formai kérdésekről, ideológiákról vagy önmagukról. Szabónak, úgy tűnik, csak az előtte fekvő irodalmi szöveg a fontos - amikor értelmezését írja: mindennél fontosabb. Ritka szakmai alázattal megírt elemzések alkotják a kötetét. A szövegre irányított figyelme szinte minden esetben a tárgyalt életművek rendkívüli ismeretével párosul. Bizonytalanabbnak látom az egyes életművek határain túltekintő általánosításait. *A mi kis köztársaságunkról* írva azt állítja például, hogy a magyar kulturális kánontól „idegen a magunkon való gúnyos nevetés”, elfeledkezve *A civilizátorról*, az *Új Zrínyiásról*, Határ Győzőről és Örkény Istvánról. „A memoár, az esszé és a szépirodalom határterületein mozgó hibrid szövegek a magyar irodalomban viszonylag kevésbé elterjedtek” - írja a *Világló részletek* ürügyén; s noha felsorol néhány kivételt, nem említi az elmúlt évtizedben jelenteket: például Gergely Ágnes, Karátson Endre, Szilágyi Júlia vagy Zoltán Gábor kiváló könyveit.